

האם מענק לאחר גיל 70 פוגע בקצבת אזרח ותיק?

הכותב: חיים חיטמן- ארצי, חיבה, כהן פתרונות מיסוי בע"מ

ביה"ד האזורי לעבודה (ב"ל 25-12-23661) דן בתביעתו של טל ויצרייבר (להלן: המבוטח), המתייחסת לשאלת הצורך בפריסה של מענק ששולם לאחר גיל 70 לאחר ובכך להפחית את הזכאות לקצבת אזרח ותיק בטרם הגיע לגיל 70, או להביא לחיוב בדמי ביטוח בגיל המותנה.

רקע חוקי

- סעיף 244(א) לחוק הביטוח הלאומי קובע:

מבוטח שהגיע לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק תשולם לו קצבה חודשית.

הגיל המזכה – 70 שנים, ואם הכנסתו בגיל 67 אינה עונה על הכנסה מרבית – גיל פרישה. אם עלתה הכנסתו על ההכנסה המרבית, תשולם לו קצבת אזרח ותיק בניכוי 60% מהסכום העולה על ההכנסה המרבית.

כלומר בגיל 70 משתלמת הגמלה ללא מבחני הכנסה.

- תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח) התשנ"ה – 1995.

תקנה 5 קובעת כי תשלום נוסף ששיעורו 25% או יותר משכר המינימום יחולק לשנים עשר והסכום האמור מהחלוקה יצורף לשכר החדש שבו שולם לב"ל ול- 11 חודשים שקדמו לו.

תמצית עובדתית

המבוטח יליד 19.10.54, הגיע לגיל 70 ביום 19.10.2024 במשכורת נובמבר 2024 שולם לו מענק בסך 30,000 ₪, כלומר המענק שולם לאחר גיל 70.

לשיטת הביטוח הלאומי (להלן: ב"ל) המענק שקיבל בשכר 11/2024 בגדר תשלום נוסף, המתחייב בפריסה רטרואקטיבית ל-12 חודשים בתקופה שטרם הגיע לגיל 70, המענק עלול להפחית בגמלת הזקנה ולעיתים לחיוב בדמי ביטוח ושלילת הגמלה.

דיון והחלטה

ביה"ד קובע כי לשון התקנות, אינה משתמעת לשני פנים:

ההוראות לעניין פריסת תשלום נוסף חלות לעניין תשלום דמי ביטוח. מרגע חציית המבוטח את מפתן הגיל המוחלט (גיל 70) "יורד המסך" על תחשיב ההכנסה כמשמעה בסעיף 245(ב) עולה מכך שכל הכנסה שנוצרת לאזרח לאחר מועד זה – אינה "נספרת" בחישוב החוק בגיל המותנה (במקרה דנן -67 70) מכאן שאין להביא בחשבון הכנסתו של המבוטח בשנת המס 2024, כל סכום באשר הוא שהתקבל לאחר 19/10/2024 לצורך חישוב קצבת אזרח ותיק.

בנוסף ציין בית הדין כי בהתאם להצהרת המעסיק, המענק הינו צופה פני עתיד ולא בגין עבודת העבר.

לסיכום – התביעה מתקבלת.

כמובן שכנגזרת מהחלטת בין הדין ובמידה וזו לא תשתנה בערכאות הבאות הרי שטוב יעשו מעסיקים ועובדים אם יכלילו צעדיהם נכון בעת תשלומים אגב או בעקבות הגעת העובד לגיל 70.